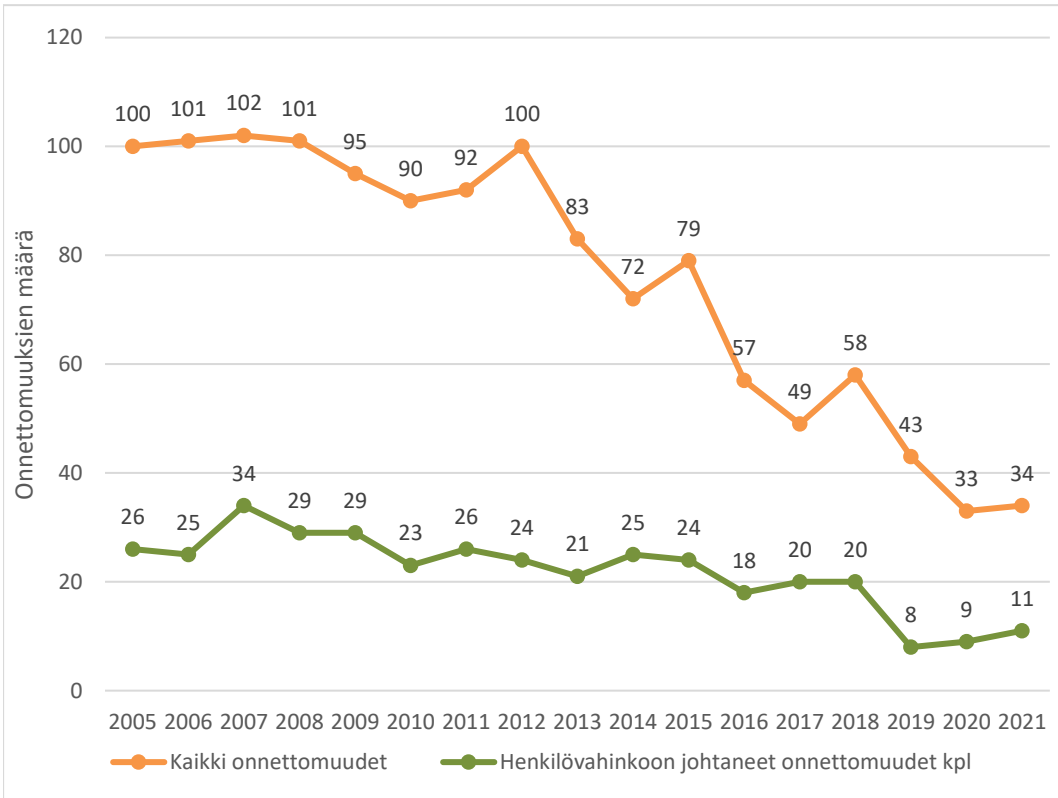

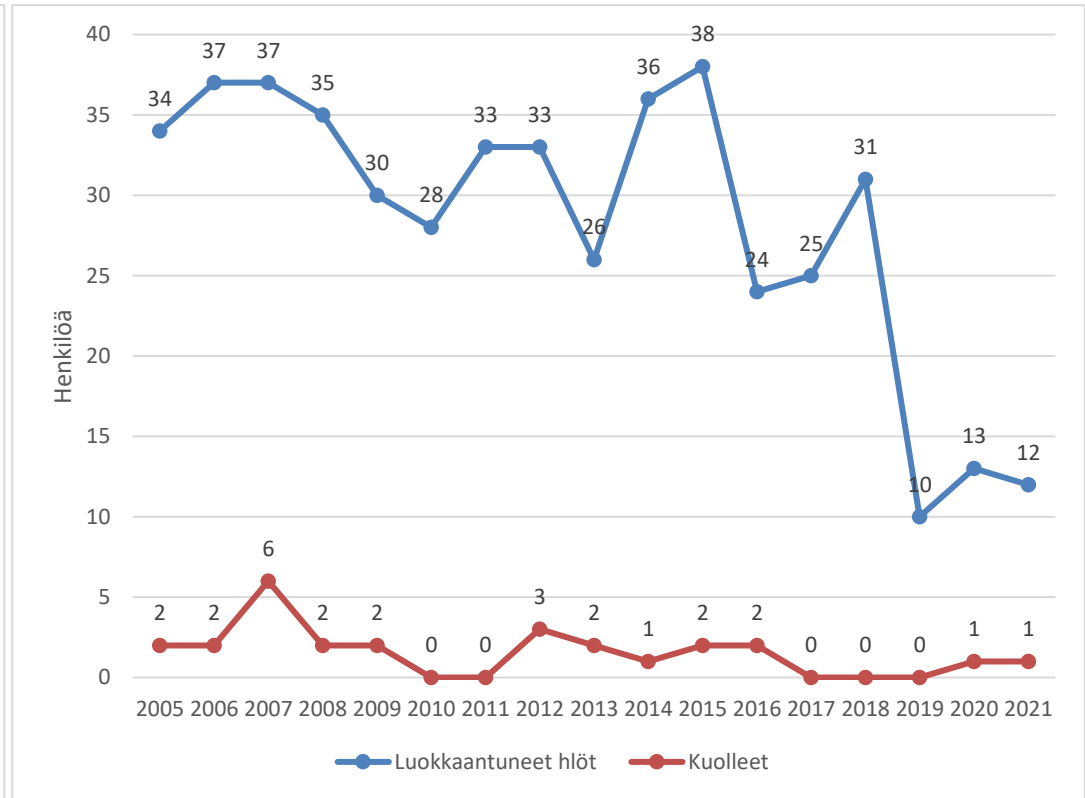
LIKENNETURVALLISUUSTYÖ LAPUALLA 2023-2024

Lapualla tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien määrät vuosina 2005-2021

Lapualla liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja menehtyneiden määrät vuosina 2005-2021

Lähde: i-Liitu

Tarkastelualue **KUNTA LAPUA**

Vuonna 2020 tapahtui **33** poliisin raportoimaa liikenneonnettomuutta (vuonna **2019** luku oli **43**). Vuonna **2020** tapahtuneista onnettomuuksista **1** johti kuolemaan ja **9** loukkaantumiseen. Onnettomuuksissa kuoli **1** ja loukkaantui **13** henkilöä. Onnettomuuksia, jossa joku osallisista oli alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtui **5** kpl, mikä on **15** % kaikista onnettomuuksista. Koko Suomessa alkoholionnettomuuksissa kuoli **48** (**22** % kaikista kuolleista) ja loukkaantui **501** (**12** % kaikista loukkaantuneista) henkilöä.

Onnettomuuksia tapahtui eniten **joulukuussa (18 %, 6 kpl)** ja vähiten **lokakuussa (3 %, 1 kpl)**. Yleisin tapahtumapäivä oli **tiistai (24 %, 8 kpl)**. Vähiten onnettomuuksia sattui **sunnuntaina (6 %, 2 kpl)**.

Poliisin tietoon on arvioitu tulevan kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet ja noin 30 % henkilövahinkoihin johtaneista onnettomuuksista. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissaloukkaantuneista polkupyöräilijöistä. Tilastoiduista onnettomuuksistakaan kaikkia tietoja ei ole aina saatavissa.

ONNETTOMUUSPAIKKA JA OLOSUHTEET

Onnettomuuksista tapahtui **24 % (8 kpl)** katuverkolla ja **73 % (24 kpl)** maanteillä. Yksitysteillä ja muilla liikennealueilla tapahtui **3% (1 kpl)** kaikista onnettomuuksista. Taajamissa tapahtui **21 % (7 kpl)** onnettomuuksista. Maanteiden onnettomuuksista tapahtui pääväylillä eli valta- ja kantateillä **54 % (13 kpl)** ja alempiluokkaisilla teillä **46 % (11 kpl)**.

Onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa. Onnettomuushetkellä sää oli kirkas tai pilvipoutainen **64 % (21 kpl)** onnettomuuksista. Vesisateella tapahtui **21 % (7 kpl)** onnettomuuksista, lumi-, rae- tai räntäsateella **12 % (4 kpl)** ja sumulla **0 % (0 kpl)**. Tienpinta oli paljas ja kuiva **39 % (13 kpl)** ja märkä **33 % (11 kpl)** onnettomuuksista. Lumisella, sohjoisella tai jäisellä tiellä tai ajourien ollessa paljaana tapahtui **24 % (8 kpl)** onnettomuuksista.

ONNETTOMUUSLUOKKA

Yleisin onnettomuusluokka oli **yksittäisonnettomuus**, joita oli **58 % (19 kpl)** kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuusluokat olivat **peräänajo-onnettomuus (9 %, 3 kpl)** ja **kohtaamisonnettomuus (6 %, 2 kpl)**. Eläinonnettomuuksia oli **6 % (2 kpl)** kaikista onnettomuuksista ja niistä 0 kpl johti henkilövahinkoon. Jalankulkijaonnettomuuksia oli kaikista onnettomuuksista **3 % (1 kpl)**, polkupyöräonnettomuuksia **0 % (0 kpl)** ja mopo-onnettomuuksia **0 % (0 kpl)**. Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista jalankulkijaonnettomuuksia oli **10 % (1 kpl)**, polkupyöräonnettomuuksia **0 % (0 kpl)** sekä mopo-onnettomuuksia **0 % (0 kpl)**.

ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä. Suomessa käytössä olevanonnettomuuskustannusmallin mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 308 800 € euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 200 euroa (Tieliikenteenonnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016).

Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15–20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina aikaisempien tutkimusten mukaan (mm. Valmixa 2006).

Tarkasteltavalla alueella (**KUNTA LAPUA**) tapahtuneet onnettomuudet maksavat vuodessa noin **3,1 milj. euroa**, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin **0,6 milj. euroa**.

Tarkastelualue **KUNTA LAPUA**

Vuonna **2021** tapahtui **34** poliisin raportoimaa liikenneonnettomuutta (vuonna **2020** luku oli **33**). Vuonna **2021** tapahtuneista onnettomuuksista 1 johti kuolemaan ja 11 loukkaantumiseen. Onnettomuuksissa kuoli **1** ja loukkaantui **12** henkilöä. Onnettomuuksia, jossa joku osallisista oli alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtui **3** kpl, mikä on **9 %** kaikista onnettomuuksista. Koko Suomessa alkoholionnettomuuksissa kuoli **40** (**18 %** kaikista kuolleista) ja loukkaantui **333** (**9 %** kaikista loukkaantuneista) henkilöä. Onnettomuuksia tapahtui eniten **marraskuussa (15 %, 5 kpl)** ja vähiten **lokakuussa (3 %, 1 kpl)**. Yleisin tapahtumapäivä oli **tiistai (26 %, 9 kpl)**. Vähiten onnettomuuksia sattui **perjantaina (3 %, 1 kpl)**.

Poliisin tietoon on arvioitu tulevan kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet ja noin 30 % henkilövahinkoihin johtaneista onnettomuuksista. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissaloukkaantuneista polkupyöräilijöistä. Tilastoiduista onnettomuuksistakaan kaikkia tietoja ei ole aina saatavissa.

ONNETTOMUUSPAIKKA JA OLOSUHTEET

Onnettomuuksista tapahtui **38 % (13 kpl)** katuverkolla ja **56 % (19 kpl)** maanteillä. Yksityisteillä ja muilla liikennealueilla tapahtui **6 % (2 kpl)** kaikista onnettomuuksista. Taajamissa tapahtui **38 % (13 kpl)** onnettomuuksista. Maanteiden onnettomuuksista tapahtui pääväylillä eli valta- ja kantateillä **63 % (12 kpl)** ja alempiluokkaisilla teillä **37 % (7 kpl)**.

Onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa. Onnettomuushetkellä sää oli kirkas tai pilvipoutainen **74 % (25 kpl)** onnettomuuksista. Vesisateella tapahtui **12 % (4 kpl)** onnettomuuksista, lumi-, rae- tai räntäsateella **6 % (2 kpl)** ja sumulla **0 % (0 kpl)**. Tienpinta oli paljas ja kuiva **35 % (12 kpl)** ja märkä **21 % (7 kpl)** onnettomuuksista. Lumisella, sohjoisella tai jäisellä tiellä tai ajourien ollessa paljaana tapahtui **35 % (12 kpl)** onnettomuuksista.

ONNETTOMUUSLUOKKA

Yleisin onnettomuusluokka oli **yksittäisonnettomuus**, joita oli **21 % (7 kpl)** kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuusluokat olivat **peräänajo-onnettomuus (21 %, 7 kpl)** ja **ohitusonnettomuus (12 %, 4 kpl)**. Eläinonnettomuuksia oli **9 % (3 kpl)** kaikista onnettomuuksista ja niistä 0 kpl johti henkilövahinkoon. Jalankulkijaonnettomuuksia oli kaikista onnettomuuksista **3 % (1 kpl)**, polkupyöräonnettomuuksia **6 % (2 kpl)** ja mopo-onnettomuuksia **12 % (4 kpl)**.

Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista jalankulkijaonnettomuuksia oli **8 % (1 kpl)**, polkupyöräonnettomuuksia **17 % (2 kpl)** sekä mopo-onnettomuuksia **33 % (4 kpl)**.

ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä. Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 308 800 € euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 200 euroa (Tieliikenteenonnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016).

Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15–20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina aikaisempien tutkimusten mukaan (mm. Valmixa 2006).

Tarkasteltavalla alueella (**KUNTA LAPUA**) tapahtuneet onnettomuudet maksavat vuodessa noin **3,7 milj. euroa**, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin **0,7 milj. euroa**.

Toimintasuunnitelmien toteutuminen hallintokunnittain vuosina 2021-2022

Sivistystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2021-2022

Tavoite	Toiminta	Toteutuminen
Turvallisuus liikenteessä	Kävelyretket liikenteessä, turvallinen tienylitys, tutustuminen lähiympäristöön	Toteutunut
	Linja-auto- ja taksimatkojen turvallisuuskäytännöt	Toteutuu liikennöitsijän toimesta
	Liikenneaiheiset tehtävät, kirjat, laulut, leikit ja pelit Digipelit, sähköiset materiaalit Nukketeatteri/muut esitykset aiheesta, liikennemerkkien tunnistaminen	Hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan
	Liikenneturvallisuusoppitunnit ja -infovideot	Yläkoulussa terveystiedon oppisisällössä
	Liikennepuistovierailut	Toteutunut vähikseen
	Eri vuodenaikojen huomioiminen liikennekasvatuksessa, esim. pimeys, liukkaus, erilaiset näköesteet	Toteutunut
	Turvavälineet	Heijastin- ja huomioliivien käyttö liikuttaessa yksikön ulkopuolella
Heijastimet, kypärät, pyörän valot, turvavyöt		Muistutettu ja ohjattu lapsia ja nuoria kypärien käytöstä ja pyörien valoista. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen alaluokille jaettu heijastimet.
Asennekasvatus	Aikuisen esimerkki	Toteutunut
	Keskustelu turvallisista toimintatavoista, sääntöjen tuntemisesta ja niiden noudattamisesta	Toteutunut
	Lapsen ja nuoren ymmärryksen tukeminen oikeasta ja väärästä liikenteessä	Toteutunut
	Liikennekasvatus tukee huoltajien antamaa liikennekasvatusta, esim. vanhempainillat	Toteutunut
	Turvallisuusriskien kartoittaminen tuonti- ja hakutilanteissa (varhaiskasvatus) ja koulumatkoilla (perusopetus)	Toteutunut
	Turvallisesti liikenteessä -kurssi yläkoululaisille	Toteutunut
Lapsen osallisuus liikennekasvatuksessa	Otetaan lapset ja nuoret mukaan suunnitteluun	Mahdollisuuksien mukaan
Kasvattajan / opettajan tietoisuuden lisääminen liikennekasvatuksesta	Oman liikennetietämyksen päivittäminen	Toteutunut
	Liikenneturvan sähköisen materiaalin hyödyntäminen	Mahdollisuuksien mukaan

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2021-2022

Tavoite	Toiminta	Toteutuminen
Terveydenhuollon asiakkaiden vastuullinen ja turvallinen liikennekäyttäytyminen	Keskustellaan terveystapaamisten yhteydessä suojatie-, piha-alue ja ajoturvallisuusasioista asiakkaiden kanssa. Ohjataan asiakkaita turvalliseen liikkumiseen ja turvavälineiden käyttöön; heijastimet, kaatumisen ehkäisy (nastakengät, liukuesteet, pyöräilyturvallisuus).	Toteutunut
Turvallinen ajokyky	Ajokyky tutkitaan mm. muistiongelmien yhteydessä.	Toteutunut
	Erytishuomio asiakasohjaukseen ajokykyyn mahdollisesti vaikuttavia lääkkeitä (kolmiolääkkeet) määrättäessä.	Toteutunut
	Ikäihmisille järjestetään yleisöluento Hopearinteellä liikenneturvallisuudesta ja ajokyvystä.	Ei toteutunut koronan vuoksi.
Ajantasainen liikenneturvallisuudesta tiedottaminen	Liikenneturvallisuusmateriaali laitetaan näkyvästi esille terveystoimen pisteisiin. Materiaalitulauksissa huomioidaan suunnitelman painopistealueet.	Toteutunut
	Liikenneturvan s-posti lähetetään eteenpäin kaikille kaupungin työntekijöille.	Toteutunut
	Osallistutaan erilaisiin paikallisiin ja valtakunnallisiin tempauksiin (mm. koulujen liikennetempaukset).	Toteutunut
Turvalliset piha-alueet	Kaikki sosiaali- ja terveystoimen työntekijät veloitetaan ilmoittamaan esimiehelleen havaitsemistaan tai tietoonsa tulleista piha-alueiturvallisuutta heikentävistä asioista, esim. valaistus, ajoturvallisuus, liukkaus.	Toteutunut

Teknisen sektorin liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2021-2022

Tavoite	Toiminta	Toteutuminen
Kevyen liikenteen liikenneturvallisuuden parantaminen	Teetetään Lapuan kaupungille kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma	Teetetty
	Kävely- ja pyöräilyverkon suunnitelmallinen kehittäminen, kaava-alueille kevyenliikenteenväylät	Kaavoituksessa huomioitu ja teiden rakentamisen yhteydessä tehty suunnitellut JK+PP
	Piha-alueiden ja koulujen saatto- ja huoltoliikenteen liikenneturvallisuuden parannuksia Liuhtari ja Keskuskoulu	Liuhtarin ja Ritavuoren koululle toteutettu saattolenkit. Keskuskoululla suunnitteilla.
	Suojateiden kartoitus ja niiden näkyväksi tekeminen	Ostettu kaksi paria Välkky-kapseleita. Toinen asennettu kohteeseen, mistä tullut paljon palautetta (Ritavuorentie)
	Jaetaan kaupungin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa uuden tieliikennelain keskeisiä muutoksia	Ei ole toteutunut.
Rakennushankkeiden liikenneturvallisuudesta huolehtiminen	Saneerauksista ja rakentamisesta tiedotetaan etukäteen Lapuan kaupungin sivuilla ja/tai Lapuan kaupungin Facebook-sivuilla	Toteutunut ja ilmoitettu paikallisesti tekstiviesteillä
	Sijoitetaan liikennemerkkit ja aitaukset rakennustyömailla niin, että työmaa huomataan ja käyttäjä ehtii ennakoimaan riittävän ajoissa	Toteutunut. Tilattu lisää aitoja ja liikennemerkkejä.
Asenteisiin vaikuttaminen	Pyöräilykypärän käytön lisääminen nuorilla	Ei toteutunut. Pidettiin heijastinkampanja.
	Ota kuva- kampanja	Ei toteutunut. Kampanjarahat meni heijastimiin, korona muutti suunnitelmia.
Pitkän aikavälin liikenneturvallisuuden kehittäminen	Ammattikoulunkadun ja Turjankadulle liikennejärjestelyiden uusiminen	Vaatii kaavamutoksen.
	Huomioidaan suunniteltaessa kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa	Toteutunut
Turvavälineiden hankinta ja käytön lisääminen	Ikäihmisille hankitaan heijastinliivit/valjaat	Ostettiin jousiheijastimia 2800 kpl varhaiskasvatukseen ja alakoululaisille
	Pyörän valopakettien jako koululaisille	Ostettiin varhaiskasvatukselle potkupyöriin pyöräilykypäriä 25 kpl.

Toisen asteen oppilaitosten liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2021-2022 / Lapuan lukio, Sedu Lapua, Step- opisto Lapuan kampus

Tavoite	Toiminta	Toteutuminen
Sääntötuntemus	Pysäköinnin pelisäännöt	Lukion ja Sedun piha-alueelle on merkitty keltaisella pelastusreitit, joihin ei saa pysäköidä ajoneuvoja. Asiasta on kuulutettu/tiedotettu opiskelijoita. Step-koulutuksessa on toteutettu turvallisuuskävelyitä opettajien johdolla, joissa asiaan on kiinnitetty huomiota.
	Puhelimen käyttö ajoneuvossa (Bluetooth)	Opiskelijoilla on verrattain vanhoja autoja, joissa ei Bluetooth -toimintoa ole. Myöskään korvanappia ei käytetä. Tämä on haaste.
Tiedottaminen	Asenteisiin vaikuttaminen	Syksyn aloitusinfossa käydään liikenneturvallisuusasioita läpi. Liikenneturvasta tulleita uutisia linkitetty opiskelijoille. Lähelläpiti -tilanteisiin puuttuminen.
	Teiden turvallisuuden parantaminen (Ammattikoulunkatu, nopeusnäyttö)	Nopeusnäyttö on toimitettu Ammattikoulunkadulle. Edelleen haasteena liukkaat kelit ja niiden vaikutus ajotapaan. Step -koulutuksen lähellä Riipisen sillan luona käytössä ajoittain nopeusnäyttö.
	Liikenneturvallisuus näkyväksi turvallisuuden vuosikelloon kaikilla toisilla asteilla	Step-koulutuksessa turvallisuuden vuosikelloon tuotu näkyväksi mm. turvallisuuskävelyt. Sedulla ja lukiolla asiaa viedään eteenpäin/tarkastetaan onko käytössä.
	Liikenneturvallisuuteen liittyvät kampuskohtaiset vaaratilanneilmoituskäytännöt (tiedottaminen, ilmoittaminen, läpikäynti)	Käytössä on uhka- ja vaaratilanneilmoitustyökalu, johon merkitään lähelläpiti-tilanteet/vahingot. Käyttöä tämän suhteen tehostetaan jatkossa.

Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2021-2022

Tavoite	Toiminta	Toteutuminen
Turvallinen koulutie ja tienylitys (Keskuskoulun ympäristö)	Tie-enkelit jalkautuvat liikenteeseen turvaamaan koulujen alussa turvallisen koulutien ja tienylityksen.	Ei toteutunut tällaisena tapahtumana. Varhaisnuorten kerhoissa on jaettu heijastimia.
Vastuullisesti mopolla	Mopotaitorata tms. valvotusti esim. Kaaranmännikön piha-alueella tai kirkon parkkialueella.	Ei toteutunut tällaisena tapahtumana. Nuorten toiminnassa on jaettu heijastimia.
Turvallisesti liikenteessä	Diakoniatyön ryhmissä aiheena ”Turvallisesti liikenteessä”, jaetaan heijastimet osallistujille.	Ei toteutunut kaikilta osin työvoimavajeesta johtuen.
	Harjoitellaan päiväkerhoryhmissä turvallisesti liikkumista lähialueilla (heijastinliivit lapsilla ja ohjaajilla)	Toteutunut suunnitelman mukaan.
	Varhaiskasvatuksen liikenneturvallisuusviikot: kevät: pyöräileminen, pyöräilykypärän käyttö, suojatie, liikennesäännöt ja -merkit. syksy: pimeys, liukkaus ja heijastimen käyttö	Toteutunut suunnitelman mukaan.

Hallintokuntien ja työryhmien
liikenneturvallisuussuunnitelmat
vuosille 2023-2024

Sivistystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma vuosille 2023-2024

Tavoite	Toiminta	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö
Turvallisuus liikenteessä	Kävelyretket liikenteessä, turvallinen tienylitys, tutustuminen lähiympäristöön	Toiminta-aikana		yksikön esimies, rehtorit, kasvattajat, opettajat
	Linja-auto- ja taksimatkojen turvallisuuskäytännöt	päivittäin muusta	liikennöitsijät	kasvattajat, opettajat, liikennöitsijät
	Liikenneaiheiset tehtävät, kirjat, laulut, leikit ja pelit Digipelit, sähköiset materiaalit Nukketeatteri/muut esitykset aiheesta, liikennemerkkien tunnistaminen	toiminnasta riippuen	liikennöitsijät	kasvattajat, opettajat
	Liikenneturvallisuusoppitunnit ja -infovideot		nuorisotoimi, poliisi, Liikenneturva	kasvattajat, opettajat
	Liikennepuistovierailut	kevät, syksy	nuorisotoimi	kasvattajat, opettajat
	Eri vuodenaikojen huomioiminen liikennekasvatuksessa, esim. pimeys, liukkaus, erilaiset näköesteet	jatkuva		kasvattajat, opettajat
	Turvallisuusriskien kartoittaminen tuonti- ja hakutilanteissa (varhaiskasvatus) ja koulumatkoilla (perusopetus)	jatkuva	huoltajat	yksikön esimies, rehtorit
	Kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelman liitteen <i>Vaaralliset koulumatkat</i> päivittäminen	vuosi 2023	tekninen keskus	tekninen keskus / sivistyskeskus
	Turvavälineet	Heijastin- ja huomioliivien käyttö liikuttaessa yksikön ulkopuolella	jatkuva	huoltajat, LC Lapua Simpsiö
Heijastimet, kypärät, pyörän valot, turvavyöt		jatkuva	huoltajat	kasvattajat, opettajat
Asennekasvatus	Aikuisen esimerkki	jatkuva	huoltajat	kasvattajat, opettajat
	Keskustelu turvallisista toimintatavoista, sääntöjen tuntemisesta ja niiden noudattamisesta	jatkuva	huoltajat	kasvattajat, opettajat
	Lapsen ja nuoren ymmärryksen tukeminen oikeasta ja väärästä liikenteessä	jatkuva	huoltajat	kasvattajat, opettajat
	Liikennekasvatus tukee huoltajien antamaa liikennekasvatusta, esim. vanhempainillat	jatkuva	huoltajat	kasvattajat, opettajat
	Turvallisesti liikenteessä -kurssi yläkoululaisille	kevät	nuorisotoimi	rehtori
Lapsen osallisuus liikennekasvatuksessa	Otetaan lapset ja nuoret mukaan suunnitteluun	jatkuva	nuorisotoimi, nuorisovaltuusto, lasten parlamentti	kasvattajat, opettajat, opetuspäällikkö, koordinaattorit
Kasvattajan / opettajan tietoisuuden lisääminen liikennekasvatuksesta	Oman liikennetietämyksen päivittäminen	jatkuva	Liikenneturva	kasvattajat, opettajat
	Liikenneturvan sähköisen materiaalin hyödyntäminen	jatkuva	Liikenneturva	kasvattajat, opettajat

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma vuosille 2023-2024

Tavoite	Toiminta	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö
Terveydenhuollon asiakkaiden vastuullinen ja turvallinen liikennekäyttäytyminen	Keskustellaan terveystapaamisten yhteydessä suojatie-, piha-alue ja ajoturvallisuusasioista asiakkaiden kanssa. Ohjataan asiakkaita turvalliseen liikkumiseen ja turvavälineiden käyttöön; heijastimet, kaatumisen ehkäisy (nastakengät, liukuesteet, pyöräilyturvallisuus).	jatkuva	Koulut ja varhaiskasvatus, Poliisi, Liikenneturva	Terveydenhuollon vastaanotot sekä yhteistyökumppanit
Turvalliset piha-alueet	Huolehditaan sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistössä asioivien turvallisuudesta niin, että kiinteistöjen piha-alueet ovat turvallisia asioida (liukkaus, valaistus, ajoturvallisuus) ilmoittamalla havaituista ongelmista esimiehelle tai vastuulliselle taholle.	jatkuva	Kiinteistöhuolto, Poliisi, HAIPRO-ilmoitukset	Jokainen yksikkö
	Massatapahtumissa (esimerkiksi rokotustapahtumat) huolehditaan liikenteenohjauksesta	jatkuva	Järjestöyhteistyö	Tilaisuuden järjestäjä
Turvallinen ajokyky	Erytishuomio asiakasohjaukseen ajokykyyn mahdollisesti vaikuttavia lääkkeitä (kolmiolääkkeet) määrätessä.	jatkuva	Viranomaiset, Trafi	Sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotot
	Ajoterveyteen vaikuttavat sairaudet sekä niiden hoitotasapaino huomioidaan vastaanotoilla ja asiakkaita ohjeistetaan itse seuraamaan ajoterveyttään. Tarvittaessa ajoterveyden ongelmiin puututaan mahdollisimman nopeasti. Ajoterveyteen vaikuttavia sairauksia ovat esimerkiksi diabetes, epilepsia, sydän- ja verisuonisairaudet ja muistisairaudet.	jatkuva	Viranomaiset, Trafi	Sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotot
Ajantasainen liikenneturvallisuudesta tiedottaminen	Liikenneturvallisuusmateriaali laitetaan näkyvästi esille sosiaali- ja terveystoimen pisteisiin. Materiaalilauksissa huomioidaan suunnitelman painopistealueet.	2-4 x vuodessa	Viestintä, Liikenneturva	Sosiaali- ja terveydenhuollon esimies (viestintävastuullinen)
	Osallistutaan erilaisiin paikallisiin ja valtakunnallisiin tempauksiin.	Tarvittaessa	Muut hallintokunnat, järjestöt, Liikenneturva	Sosiaali- ja terveydenhuollon esimies (viestintävastuullinen)
	Kuntalaisten tiedottaminen ajoturvallisuusasioista terveydenhuollon näkökulmasta (some-viestintä)	2-4 x vuodessa	Viestintä, Liikenneturva	Sosiaali- ja terveydenhuollon esimies (viestintävastuullinen)
	Liikenneturvan s-posti lähetetään eteenpäin sote-henkilökunnalle	jatkuva	Viestintä, Liikenneturva	Sosiaali- ja terveydenhuollon esimies (viestintävastuullinen)

Teknisen sektorin liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma vuosille 2023-2024

Tavoite	Toiminta	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuhenkilö
Kevyen liikenteen liikenneturvallisuuden parantaminen	Koulujen saattoliikenteen selkeytys	2023-2024	Koulut	Kaupunginpuutarhuri
	Kävely- ja pyöräilyverkon suunnitelmallinen kehittäminen	2023-2024	Kuntek. Osasto, Maankäyttö- ja kiinteistöosasto	Kuntek. Osasto, Maankäyttö- ja kiinteistöosasto
	Sääntötuntemuksen lisääminen alakoululaisille	2024	Kuntek osasto	Tiemestari
	Suojateiden lisääminen ja niiden näkyväksi tekeminen	2023-2024	Kuntek osasto	Tiemestari
	Riipisenpolku turvalliseksi	2023-2024	Kuntek osasto	Kuntek osasto
Rakennushankkeiden liikenne- turvallisuudesta huolehtiminen	Rakentamisesta tiedotetaan etukäteen Lapuan kaupungin sosiaalisessa mediassa	2023-2024	Kuntek osasto	Työnjohtajat
	Rakennustyömaiden kiertoreittien suunnitteluun panostaminen	2023-2024	Kuntek osasto	Kuntek osasto
Asenteisiin vaikuttaminen	Jaetaan liikenneturvallisuusmateriaalia sosiaalisessa mediassa	2023-2024	Kuntek osasto, Liikenneturva	Tiemestari
	Tapahtuma alakoululaisille	2024	Kuntek osasto, Liikenneturva	Tiemestari, työnjohtaja
Pitkän aikavälin liikenneturvallisuuden kehittäminen	Liikennemerkkien yhtenäistäminen alueilla ja päivittäminen vastaamaan uutta lakia	2023-2024	Kuntek osasto, Liikenneturva	Työnjohtajat
	Risteyksien turvallisuus, risteysalueet näkyviksi	2023-2024	Kuntek. Osasto, Maankäyttö- ja kiinteistöosasto	Kuntek osasto
Turvavälineiden hankinta ja käytön lisääminen	Kohderyhmänä yläkoululaiset	2024	Kuntek osasto, yläkoulu	Tiemestari
	Välkky-kapselit	2023	Kuntek osasto	Tiemestari

Toisen asteen oppilaitosten liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma vuosille 2023-2024 / Lapuan lukio, Sedu Lapua, STEP-Koulutus Lapuan kampus

Tavoite	Toiminta	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö
Sääntötuntemus	Säännöllinen informointi ja muistutus liikennekäyttäytymiseen liittyen, huomioiden mm. kännykän käyttö liikenteessä	Koko vuosi	Liikenneturva, oppilaitosten välinen yhteistyö, Ohjaamo, Etsivä Nuorisotyö	Oppilaitosten johtajat
	Kevyiden sähköajoneuvojen tuomat haasteet; niiden tunnistaminen ja tarvittava ohjeistus/tiedotus turvallisuuden lisäämiseksi.	Koko vuosi	Liikenneturva, oppilaitosten välinen yhteistyö, Ohjaamo, Etsivä Nuorisotyö	Oppilaitosten johtajat
Vastuunottaminen itsestä ja toisista	Yhteisöllisyyden lisäämisen kautta liikenneturvallisuus tutuksi (yhteiset tapahtumat, tempaukset)	Koko vuosi	Liikenneturva, oppilaitosten välinen yhteistyö, Ohjaamo, Etsivä Nuorisotyö	Oppilaitosten johtajat
	Opiskelijoille suunnatun turvallisuuskyselyn teettäminen, jossa osana liikenneturvallisuuden kokeminen koulun piha-alueella. Tulosten käsittely opettajan johdolla opiskelijoiden kanssa.	Koko vuosi	Liikenneturva, oppilaitosten välinen yhteistyö, Ohjaamo, Etsivä Nuorisotyö	Oppilaitosten johtajat
	Opiskelijakunnan mukana oleminen liikenneturvallisuuden edistämisessä. Siellä esille nousevien asioiden eteenpäin vieminen turvallisuuden parantamiseksi.	Koko vuosi	Liikenneturva, opiskelijakunta oppilaitosten välinen yhteistyö, Ohjaamo, Etsivä Nuorisotyö	Oppilaitoksen johtajat

Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma vuosille 2023-2024

Tavoite	Toiminta	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuhenkilö
Turvallinen koulutie ja tienlyitys (Keskuskoulun ympäristö)	Aikuisia jalkautuu turvaamaan koulutietä	Syksy 2023		Sanna Mehtälä
Vastuullisesti mopolla	Liikennekasvatus osana isokoulutusta ja nuorten toimintaa tiedotuksen kautta	Isosleiri keväällä 2023,		Sanna Mehtälä
Turvallisesti liikenteessä	Diakoniatyön piireissä aiheena turvallinen liikennekäyttäytyminen. Osallistujille jaetaan heijastimet.	toimikauden aikana		Minna Kivistö
	Harjoitellaan päiväkerhoryhmissä turvallista liikkumista lähialueilla (heijastinliivit lapsilla ja lastenohjaajilla).	koko toimikausi		Liisi Saarimaa ja varhaiskasvatuksen tiimi
	Varhaiskasvatuksen liikennekasvatusviikot Kevät:Pyöräileminen, pyöräilykypärän käyttö, suojatie, liikennesäännöt ja -merkit Syksy:pimeys, liukkaus, heijastimen käyttö	kevät ja syksy 2023		Liisi Saarimaa ja varhaiskasvatuksen tiimi

Liikenneturvan Vaasan toimipisteen tarjonta kuntatyöhön 2023 – 2024, Lapua

Vuosi 2023	Toiminta	Sisältö	Kenelle osoitettu	Muut yhteistyötahot
Lapset	Tuki kouluille, liikennekasvatus koulussa	Fillarilla.fi käyttöön alakouluissa	3 - 6 luokkalaiset	
Lapset/Nuoret	Opetusmateriaalien käyttö oppitunneilla	Liikenneturvan opetusmateriaalit (tehtäviä oppilaille, materiaalitulokset, youtube, tietosivut)	kaikki kouluasteet	
Nuoret	Nuorten liikenneturvallisuuden edistäminen	Pakopeli , Punainen Liitu , virtuaalioppitunnit #SafeSpaceAutoon	Yläkoulu, toinen aste	Sedu, poliisi, pelastustoimi
Aikuiset	Turvallinen työmatkaliikenne	Työmatkaliikenteen asiakaskirjeen tilaus	Kaupungin henkilöstö	
Ikääntyvät	Teematilaisuudet ikääntyvien ryhmille	Ajokunto, turvallinen kävely/pyöräily/autoilu, säännöt	Ikääntyvien ryhmät	Järjestöt
Koulutus ja perehdytys	Verkko-oppimisympäristö varhaiskasvatus Kysely äitiys/lasten terveydenhoitajille Etäkoulutus pyöräilystä opettajille Liikennekasvatusuutiset Nuorisotyöntekijöiden koulutus Verkko-oppimisympäristö työsuojelulle Aineisto ajamisen puheeksi ottamisesta	varhaiskasvattajien verkkokurssi Kysely koulutustarpeesta, materiaaleista Toimintamallit ja materiaalit, vinkit, säännöt, kulkumuodot Uutiskirje lasten ja nuorten liikennekasvatuksen tueksi Menetelmät turvalliseen pyöräilyyn mopoiluun ja autoiluun Työmatkaturvallisuuden arviointityökalu Miten käsitellä läheisen ajoterveysasioita	Varhaiskasvattajat Neuvolan työntekijät Alakoulujen opettajat Opettajat/kasvattajat Nuorisotyö ja – toimijat Työsuojelu ja johto Kaupunkilaiset Henkilöstö	
Valtakunnalliset teemapäivät ja tapahtumat, viestintä	Tunne liikennesäännöt -kampanjointi Aja oikein – sähköpotkulaudallakin Pyöräilyviikko vko 19, Liikennekasvatusviikko vko 37, Heijastinpäivä 1.10. Tilaa uutiskirjeet	Sääntötuntemuksen ja väistämissäntöosaamisen parant. 10 kohtaa turvallisempaan sähköpotkulaudailuun Vuosittaiset teemat, materiaalit ja viestintä: www.liikenneturva.fi Liikenneturvan kuvapankki (Flickr) Tiedotteet, linkit vinkit, teemakirjeet	Kaupunkilaiset Kaupunkilaiset Hallintokunnat Koulut/oppilaitokset Hallintokunnat	

Lapuan kaupunki

Liikenneturvallisuustyön kehittäminen

Kuntatyöryhmän jäsenet vuonna 2023-2024:

Puheenjohtaja:

Anssi Kylkisalo pj. . . . . Tekninen keskus

Sihteeri:

Ulpu Viimaluoto. . . . . Tekninen keskus

Jäsenet (hallintokuntien vastuhenkilöt ja sidosryhmien edustajat):

Samuli Taivalmaa	Sivistystoimi (nuoriso)	Pasi Rautava	2.asteen oppilaitokset (Lukio)
Katja Korkiamäki.	Sivistystoimi (varhaiskasvatus)	Tuija Mattila	2.asteen oppilaitokset (Koulutuskeskus Sedu, Lapua)
Teemu Rantala	Sivistystoimi (alakoulut)	Simo Ikola.	2.asteen oppilaitokset (STEP- koulutus, Lapua)
Petri Saunamäki	Sivistystoimi (yläkoulu)	Liisi Saarimaa	Lapuan Tuomiokirkkoseurakunta (varhaiskasvatus)
Kaupungin geodeetti	Tekninen keskus	Sanna Mehtälä	Lapuan Tuomiokirkkoseurakunta (nuoriso)
Maria Salokangas	Tekninen keskus	Heli Lintamo	Liikenneturva
Olli Laitala.	Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Kjell Lind	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Joona Övermark	Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	Mikael Björkses	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
		Jussi Vaahtoniemi	Pohjanmaan poliisilaitos

Perusturva lakkaa olemasta ja yhteistyö liikenneturvallisuustyön kehittämisestä kaupungin ja HVA kanssa rakennetaan vuosina 2023-2024.